

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
 Félévre . . . . 4 kor. Egyes szám ára. 16 fill.
 ** Hirdetések egyezség szerint közöltetnek. **

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FEHÉR GÁBOR.

***** Megjelenik minden vasárnap. *****
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: VÁROSHÁZA I. em. 13.
 — Késiratok nem adatnak vissza. —
 Nyílt-téri közlemények soronként 80 fillér.

A földbérlo szövetkezetek.

Felemelhetik a katonai létszámot, szaporíthatják az ágyútelegeket, építhetnek új hadihajókat, azért legerősebb fegyverünk mégis a barázdákat hasogató szántóvas marad. Ennek a munkája nélkül nincs szurony, nincs ágyú, nincs hadihajó, mert azokat az erőforrásokat feltárni, amelyekből a hadsereg és az egész nemzet táplálkozik, az ekevas felhasználása nélkül nem lehet.

Hiába küzdenek államférfiaink, hiába mozgósítjuk a hadsereget, ez az ország erős és hatalmas mindaddig nem lehet, míg nem mozgósítjuk azt a parlagon heverő termőerőt is, amelylyel az Uristen a magyar földet megáldotta. A szántóföld göröngyei között vannak elrejtve azok a fegyverek, amelyekkel az ország jövőjét és szabadságát örök időre biztosíthatjuk.

Minél többen művelik ezt a földet, minél többen áldozzák tudásukat, tehetségüket, munkájukat földünk termő erejének okszerű kiaknázására, annál előbb tudjuk megszerezni gazdasági függetlenségünk biztosítékait. Minél több jólétben élő, gazdasági függetlenségnek örvendő földművesgazdája lesz ennek az országnak, annál több lehet reménységünk arra is, hogy függetlenségünket a politikai téren is megszerezhessük.

Ezért szükségesek a földbérlo szövetkeze-

tek. A földbérlo szövetségek szervezése által nagyobb birtoktestek bérlői lehetnek olyan földművelők, akik földet szerezni egyébként nem tudnának sohasem. Földhöz juthatnak a földbérlo szövetségek segítségével olyan kisbirtokosok fiai, akiknek számára a családi birtok nem nyújt már elég munkaalkalmat és megélhetési alapot.

Ha Magyarország bérbeadott és nem házilag kezelt birtokainak csak a felét kaphatják meg a földbérlo szövetségek révén a földművelők és kisbirtokosok, akkor megszűnik a földéhség, amelyet némelyek jóhiszeműleg hazafias aggódásból, de még többen rosszhiszeműleg és spekuláciából annyit emlegetnek.

Erőszakkal rákényszeríteni a birtokosokat arra, hogy földjeiket bérbeadják, vagy hogy kinek adják bérbe, nem lehet. De igenis lehet, létesíteni olyan szervezeteket, amelyek minden tekintetben tudnak az ugynevezett nagybérlokkal versenyezni.

Nagyon kevés az olyan, birtokát bérbe adni akaró földbirtokos, aki vállalkozik arra, hogy néhány bérlővel külön-külön szerződjék, s hogy birtokát parcellákra darabolva adja árendába. Hogy milyen kellemetlenségek származhatnak az ilyen bérbeadásból, arról beszélni felesleges.

De ha 100—200 földművelő munkás és kisbirtokos bérlőszövetséggé szervezkedik, s ha az a szövetség vagy társaság az évi bérösszeg

felét mint, biztosítékot deponálja, egy negyedévi, vagy félévi bérösszeget előre lefizet, s ha a szervezet tagjai egyenleges kötelezettséget vállalnak a bérleti szerződés pontos és lelkiismeretes betartására, akkor a bérbeadó birtokosnak nem lehet semmiféle aggodalma, mert magát minden baj és kellemetlenség ellen biztosíthatja.

Meg lehet találni természetesen azokat a formákat és módokat, amelyek alkalmazásával a földművesek és kisbirtokosok földet szerezhetnek anélkül, hogy parcellákat vásárolnának adósságra és méregdrágán. A földbérlo szövetkezeteket természetesen nem elegendő földdel bíró tehát vagyonos gazdák érdekében szerveznünk, akik talán a meglévő földjeiket sem bírák vagy tudják művelni úgy, ahogy kellene, azok számára valók, akinek nincs földjük, vagy a meglévő nem elegendő ahhoz, hogy ezen megélhessenek és boldogulhassanak.

Hogy az anyagiakon felül mennyi erkölcsi biztosíték rejlik azokban a bérlőszövetkezeti tagokban, akik éveken át dolgoznak megfeszített erővel, akik takarékoskodnak, nélkülöznek csak azért, hogy a megélhetési minimumot alig meghaladó keresetükből elő tudják teremteni azt az összeget, amelylyel a földbérlo társaságba beléphetnek, azt külön kiemelni felesleges.

Sokan a szövetkezeti formát nem tartják megfelelőnek a földbérlo társaságok szervezésé-

TÁRCZA.

Krónikás történetek.

Csókon szerzett Parókia.

— Hajdan az öreg Szvatopluk egy fehér loért egy országot adott, akkor egy szép asszony csókja is megért egy parókiát! — gondolta magában Szarka bíró uram, Karczag nemes városának daliás főbírája Mária Terézia királynő idejében.

Ugy történt a dolog, hogy a mohácsi vész után az új hit sehol se terjedt el olyan rohamosan, mint a kunok és hajduk szabad kerületeiben. Hasztalan küzdött ez ellen maga az egri püspökség is és csak a jász városokat tudta megmenteni. Ezért nevezi a tiszavidéki nép a jászokat még ma is vékonynyaku pápistáknak, a kunokat pedig vastagnyaku kálvinistáknak.

Mikor azonban Mária Terézia lépett a trónra az öreg Pálffy Nádor előtt több ízben kifejezést adott az óhajának, hogy kedvelt kunjait a jászokkal egy hiten szeretné látni.

— Felséges királyasszony — szabódik az

öreg — csökönyös nép az és csak szörmentén lehet vele boldogulni, mint a szilaj csikóval; inkább török, de nem hajlik és egy mákszemnyit sem enged a privilégiumaiból. Tapasztalásból mondom ezt, nemcsak, mint palatinusi legfőbb bírájuk, hanem mint, a „jászkuнок grófja” is.

A felséges asszony ezzel a válasszal nem elégedett meg és utasította az öreget, hogy legalább azt vigye ki, hogy a Nagyknység székvárosában: Karczag-Ujszálláson az első katolikus parókia mielőbb felállíttassék.

Az öreg palatinus fejcsóválva távozott és nyomban stafétát küldött Almássy János kerületi főkapitányért Berénybe, akinek aztán lelkére kötötte a dolgot, hogy próbálja ki a kunok hitbuzgalmát, de csak úgy, ha lehet.

A főkapitány váratlanul karczagon termett, de mielőtt látogatása célját bevallotta volna, már is szemére veté a magisztratus, hogy a palatinusi diploma értelmében az esztendő felét Berényben, felét pedig Karczagon tartozik tölteni. És mégis, ha hébe — hóba átvetődik is a nagyságos főkapitány ur, még meghálásra sem érdemesíti nemes városukat. Erre aztán a főkapitány úgy elrestelte magát, hogy

meg sem állt Berényig. Hires szépfelésege aztán addig faggatta odahaza, hogy elbusult ura töredelmesen bevallotta neki, ami lelkét most már kétszeresen nyomja. A szép asszony egyet gondolt és menten a pakoláshoz látott.

Nosza volt lőtás — futás a kunok között mikor egy levél azt tudatta a nemes magisztrátussal, hogy a nagyasszony veudéglátóba jön hozzájuk. Soha olyan fogadtatást: száz dalia lovagolt a város ekkhós fogata előtt, élén a két fehér oroslánczimeres kun zászlóval, amelyet Aggód Isték kiérdemesült palatinushuszár lobogtatott. A diszfogat után pedig nemzeti Varróné nagyasszonyom vezetésével a hat nagykun város válogatott szépségű honleányai mentek régi kun diszben és merő boglár, kősöntyü, selyem és bársonyban. Oldalt pedig jobbról — balról a tizenkét szenátor ballagott: s míg a szép asszony balján Szarka bíró ur feszített dalia alakjával. Leghátul pedig a festői néparadat nőtt utczáról — utczára. Így értek a kerületi székház elé, ahol a főnótáros és a kerületi tisztikar üdvözlé, és kalauzolta fel a szépséges nagyasszonyt.

Elég az hozzá, hogy hétvármegyére szóló traktamentumot csaptak a szép asszony tiszteletére,

Mielőtt butorszükségletét **BALLA LAJOS** butorüzletét, beszerezné keresse fel mely tetemesen megnagyobbított.

Vidékre szállításkor csomagolás és feladásra a legnagyobb gond fordítatik. DEBRECZEN, Piac-utca Nagytemplomtér. Kereskedelmi akadémia épületében.

H I R E K.

nél, mert a szövetkezetből, az idetartozó törvények értelmében, a felmondási határidő betartása mellett, a tag bármikor kiléphet, s így fennforog az a veszély, hogy a bérelt földeknek egyes részei gazdátlanok maradnak. De szerencsére semmiféle törvény nem tiltja meg új tagok felvételét és határozottan merem állítani, hogy egy kilépő tag helyére tizen jelentkeznek, ha pedig még sem jelentkeznek senki — amit képtelenségnek tartok, a bérbeadó akkor sem károsodik, mert a félévi bérösszegnek megfelelő biztosíték rendelkezésére áll.

De ott, ahol ilyen esetek bekövetkezésével kell tartani, a földbérlet szövetkezet nem is fog megalakulni, mert ott a lakosságnak vagy elegendő földje, vagy egyéb, a megélhetést biztosító foglalkozása van.

Az olyan bérgazdaságok megszüntetése, amelyekben a mezőgazdasági kultúra semmivel sem áll magasabb színvonalon, mint a kisbirtokosnál, semmiféle országos veszélyt nem jelent, sőt ellenkezőleg üdvös és előnyös az országra, ha 1000 ilyen bérlő helyén 100,000 olyan — bérlőszövetkezetekben tömörült — kisbirtokos és földművelő gazdálkodik, aki maga fogja az eke szarvát, akinek a legfőbb vágya, hogy a honi földnek egy darabján magának és családjának hajlékot teremtsen s aki a nemzeti eszmék diadaláért vívott harcokban is mindenkor hiven teljesíti kötelességét.

KÖZIGAZGATÁS.

Az önkéntes tűzoltótestület kérvényt adott be a tanácshoz különféle tűzoltószerek beszerzése iránt.

Az 1912-ik évi közmunka kivetési listrom a héten elkészült.

Végrehajtási költségekből július hónapban 61 kor. folyt be.

Intésdíjakból július hónapban 6 kor. 90 fillér folyt be.

Uj végrehajtó. Pinzés István rendőrelőnőrt a helyettes polgármester végrehajtóvá nevezte ki.

Sértésperzeaelő körülkerítése iránt Bolgár Ignác h. városi állatorvos előterjesztést intézet a tanácshoz.

Megszűnt ipar. Nagy László a héten a mészáros iparról lemondott.

Kocsibejáró. Kerekes Lajos kérvényt adott be a tanácshoz az udvara előtti területből kocsibejáró engedélyezése iránt.

Uj iparos. Mányi Mihály a cipészipar folytatásának engedélyezéséért folyamodott a héten a tanácshoz.

s mikor aztán az egész magisztrátus el volt ázva, a szép asszony is megszólalt, hogy mennyire fáj neki, hogy legalább az esztendő felét itt nem lakhatja.

— Miért? — hangzik mindenfelől.

— Mert még egy kis kápolna sincs, ahol az én hitem szerint imádkozhatnék.

— Egy kápolna nem a világ! — szól a főbíró és biztatólag néz körül.

— Megadjuk — kiáltják lelkesülten mindannyian.

— Még portát is adunk hozzá! — toldja meg az öreg nótáros hunyorogva, aki mellesleg szólva luteránus vala és tírjákok nyírvidéki hazájából szakadt ide.

— Ha hihetnék a kelmedék jó szívében, szép szavában. . . .

És hamiskás mosolygással nézett végig a szép asszony az elázott bölcs magisztrátuson.

De már erre a tanácsbéli uraimék menten a ludtoll után nyultak és nyomban irásba foglalták, s valamennyien láttatva nyujtották át az asztalon a főbírónak, aki a szép asszony balján udvarolt llegendően.

— Dr. Justh János országgyűlési képviselő tegnap városunkban időzött. Dr. Justh János ez alkalommal a Kovács Gyula vendége volt.

— Kovács Gyula alispán a héten kezdte meg egy hónapra terjedő szabadságidejét.

— Dr. Malatinszky József ügyvéd külföldi körutjáról a héten hazaérkezett.

— Borbély Sámuel takarékpénztári pénztárnok Bártfáról a héten hazaérkezett.

— Ádám Samu városgazda a héten Karlsbádba utazik pár heti fürdői tartózkodásra.

— Plón Gyula nyomdatulajdonos a héten Karlsbádba utazik pár heti fürdői tartózkodásra.

— Aratási ünnepély. A Kovács Gyula alispán tanyáján holnap aratási ünnepély lesz. Az ünnepélyen résztvesz a vármegye tisztikara is.

— A ref. kántori állásra eddig mintegy 20 pályázó van, köztük több jeles, gyakorlott zenész. A pályázók közül a 4—5 legkiválóbbat az iskolaszék próbaéneklésre és orgonázásra meghívja, a mint az ilyenekre szokásos. A mint tervezve van a próba aug. hó 5-én szombaton délelőtt 9 órakor fog a templomban a felkért szakértők és érdeklődők jelenlétében megtartatni s mindjárt utána a presbitérium a választást is megejti. Mindenesetre arra is tekintettel kell lenni a választásnál, hogy ne csak jó hangu kántor legyen az illető, de benne kiváló zenészt is nyerjünk, aki a dalárdát vezetni tudja s ének és zenetanításra is képes legyen.

— Halálozás. Bor János igazgató tanítót és nejét súlyos csapás érte. Egy és fél éves kis fiuk Ádám ugyanis a héten hirtelen meghalt. Az elhunyt gyermek temetése tegnap ment végbe. Vigasztalódást kívánunk a bánatos szülőknél.

— Az adókvetőbizottság serényen dolgozik. Körner Béla elnök vezetése alatt. A bizottság napenként nagy mennyiségű javaslatot tárgyal le.

— A központi iskola építése elég gyorsan halad. Most már az emelet falazatát rakják. Az építkezést a múlt héten a vállalkozó betegsége hátráltatta némileg.

— Vadászok gyűlése. A vadásztársaság ma egy hete gyűlést tartott, mely alkalommal a keresetre való vadászás megszüntetése képezte a tanácskozás tárgyát. A gyűlés folyamán Striss Lajos társulati tag érzékenyen megsértette a társulat tagjait. Ebben az ügyben ma délelőtt újabb gyűlés lesz.

— Tűzveszély mindenütt. A nagy szárazság következtében ez idő szerint nemcsak a város belterületén lehet tartani a tűzveszélytől, hanem a külterületeken is. A rendkívüli hőség és szárazság miatt tűzveszélyesek a tarlók, kaszálók, legelők temetők sőt az erdő is. Óva intjük tehát a lakosságot, hogy óvatos és elővigyázó legyen. De figyelemztetjük erre a hatóságot is.

— Helyreigazítás. „Elveszett kerékpár” címmel azt írtuk lapunk előző számában, hogy egy kerékpár a városháza udvarról nyomtalanul eltűnt s hogy a rendőrség sem a kerékpárt nem találja,

— Ime a biztosíték! — kezdi a főbíró önértetes mondókáját. — hanem hát nagyasszonyunk mivel biztosít bennünket, hogy szép ígéretét csakugyan be is váltja?

Feszült csönd és figyelem, mialatt a szép asszony bódítóan elneveli magát és olyan czuppanós csókot adott a dalás bíró szép pörge bajusza alá, hogy még a legöregebb kálomista matrónák is keresztet hánytak menten a meglepődés után.

— A városnak adtam, nem a bírónak! — mentegeti magát a szép asszony — ez az én foglalom, az én talizmánom . . . a város számára.

Nosza, volt erre viharos éljenzés és mámoros tombolás a teremben.

— Ez aztán dokkrétum, a legdrágább pecséttel! — kiáltja a magához tért bíró az írást átnyujtja illető reverenciával.

— Csókon szerzett parókia! — suttojják az asszonyok a szép asszony körül.

Igy szerezte tehát a karczagi katolikus parókiát egy csókért a szép asszony a kerületi főkapitányának, az a palatinusnak, az pedig a királynőnek és mindannyian az egri püspökség számára.

sem azt, aki elvitte. A dolog úgy áll, hogy a kerékpárt tréfából vitte el a tulajdonosnak egy barátja s meg van mind a kettő.

— A városi óvodába járó gyermekek előmenetelét folyó hó 5-én, szombaton déltán 4 órakor fogja Győry Ida óvónő az óvoda udvarán egy kis vizsgai ünnepély keretében bemutatni, melyen a szülők és más érdeklődők szívesen láttatnak.

— A mulatók kocsis. A héten Szécsy Miklós polgáriiskolai igazgató az iskolaszolga utján azzal bizta meg Lázár Sámuel fiakeres kocsist, hogy a vasutól hozzon be egy csomagot, amelyért 27 koronát kell fizetni. A kocsis át is vette a pénzt, de a szállító levelet elvesztette, a pénzt pedig elmulatta. Az ügy a bíróság elébe kerül.

— Tűzrendészeti kihágás. A rendőrség tűzrendészeti kihágás miatt eljárást indított id. Décei János I-ső tizedbeli lakos ellen mert az udvarán sok szalma van felhalmozva.

Lopás. A héten Jónás Róza 4 drb. csirkét lopott Görög Imréné VI-ik tizedbeli lakostól. Az ügy a bíróság elébe kerül.

— A libapaprikás. A héten ifj. Tóth Gábor VI-ik tizedbeli lakos behajtott a saját kapuja elől 14 libát azzal a szándékkal, hogy ha sikerül, eltulajdonítja. A feleségével azonnal meg is öletett a libák közül egyet, gondolván, hogy pompás vacsorát csapnak. A szomszédok azonban lesték a dolgot, és mielőtt a libapaprikás megfőtt volna, a rendőrök ott termettek és felkísérték if. Tóth Gábort a libákkal együtt a városházához.

— Öngyilkosság. Pénteken hajnalban Szűcs Bálint menházi ápolít felakasztotta magát a menház udvarán egy fára. Mire észrevették meghalt. Tettőka életuntags volt.

— Verekedés. A héten Elek János és Szabó Sándor összereltek a piacon. A perlekedésnek az lett a vége, hogy Elek János Szabó Sándort egy bottal leütötte. Az ügy a bíróság elébe kerül.

— Tyuklopás. Kardos Sándorné II-ik tizedbeli lakostól a héten ismeretlen tettesek 12 drb. tyúkot elloptak. A nyomozat folyik.

— Éjeli csendzavarás. A héten Nagy Ferencz, Borbély Sámuel, Mátyási Gyula és Gáti Károly ellen eljárást indított a rendőrség éjeli csendzavarás miatt.

— Tilos legeltetés. Barbócz Pál juhász ellen eljárást indított a rendőrség tilos legeltetés miatt.

— Napszurás. A héten a nagy szárazság következtében 8 ember kapott a határon napszurást. Az illetőket orvosi gyógykezelés alá vették.

— Megégett keresztek. A héten Ferenczi Józsefnek a tanyáján 31 kereszt buza megégett. A tűz keletkezési oka ismeretlen.

— Megtámadt gyümölcsös. A héten Róth Sámuel Lichtman Adorján és Schiffer Zoltán bemásztak a vadásba s az ott levő gyümölcsöt vámolni kezdték. De megjárták, mert Szénási Ferencz iskolaszolga tettenérte és feljelentette őket.

— Halálos szerencsétlenség. A héten Agárdi Lajos VII-ik tizedbeli lakos a mezőről keresztet szállított haza szekéren, utközben azonban szerencsétlenség érte, mert a rakott szekérrel lecsuszott, vele együtt egy villa is leesett, amely az oldalába furódott. Sérülése életveszélyes.

— Tűz. Szombaton délután 5—6 óra közt Nagy Károly VII. tizedbeli lakosnak az udvarán tűz támadt s egy boglya szalma, egy csomó csutka és széna, egy szekér és egy jászol megégett. A tűz alkalmával Bogdán Károly önkéntes tűzoltónak a kezét egy rozsdás szeg megszurta, még pedig olyan veszedelmesen, hogy a sebesülésnek vérmérgezés lett a következménye. A tűzet Nagy Károlynak a fia támasztotta játék közben.

— Veszedelmes csikó. Márton Mihály II-ik tizedbeli lakosnak egy szekér utánjáró kis csikója a héten a piacon megugdosott és összeharapdált két asszonyt. Az ügy a bíróság elébe kerül.

— Verekedés. A héten Elek Imre, Elek János, Ónadi József és Balla József az utcán megtámadták és megverték Lisztes Jánost. A megvert legény sérülései súlyosak.

— Házassulók kihirdetése. A helybell m. kir. anyakönyvi hivatalnál a következő házassulók vannak kihirdetve:

Vőlegény: Erdős Ferencz — Menyasszony: Szabó Juliánna

Mi ujság a járásban?

— **Fik fizetés** és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletezésére való eladáshoz. Havonként elérhető jövedelem 300—600 K. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest, Ferencziek tere 6.

— **Az állandó fényképészeti üveg műterem** minden hónap első vasárnapján nyitva, amikor is itt működik az általános köznevelésnek örvendő Huszthy Mátyás fényképész. Keressük tel minél számosabban.

— **Vidéki képviselők** kerestetnek, akik cégüket ott helyben gramofon szakmában képviselnék. Igazán pompás gépeket tartunk raktáron, melyeket igen könnyen el lehet adni részletfizetésre. Kérjen bővebb felvilágosítást. Szent László Intézet Budapest 14. Veres Pálné-u. 16.

— **„Magyar orvosi műszertár”** Budapesten, Rákóczy-ut 32. szám, a legutányosabb árak mellett szállít modern orvosi műszereket, kötszereket, műlábat, sérvköteket, női és férfi óvszereket, szóval az egészségügy és a gyógyászat körébe tartozó minden cikkeket és kellékeket. A „Magyar orvosi műszertár” ma már a legelső vállalat ezen a téren az egész országban.

— **Részletre készpénz áron.** A többi részlet üzlettől óriási módon kiválik a Szent-László intézet (Budapest 145 Veres Pálné-utca 16) cég azon útjára, hogy minden árfelemelés nélkül készpénz áron részletfizetésre is szállít „Eufon” tölcser nélküli beszélő gépeket és Riadó lemezeket. Akinek még nincs gramofonja, az lapunkra hivatkozva azonnal kérjen egy részletre szóló Eufon árjegyzéket és lemezjegyzéket.

Levél a szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő úr!

Soha a város és annak külterülete tűzveszélyesebb nem volt, mint most a nagy szárazság miatt. A veszélyt fokozza az a körülmény, hogy a nagy szelek naponként feltámadnak.

Ilyen körülmények közt nemcsak a hatóságoknak, hanem a lakosságnak is nagyon óvatosnak kell lenni, mert egy tűzveszély végzetes lehetne az egész városra nézve.

Ajánlatos tehát, hogy a kapitányviz minden háznál készen álljon, a tűzoltó testület pedig pontosan tartsa az őrséget.

Különösen vigyázni kell azokban az udvarokban, ahol nyomtatnak, mert ott támadhat leghamarabb veszély. A gyufát záros helyre kell tenni a gyermekek elől, mert most egy gyufaszál elejtése is kész tűzveszedelem.

Hasonló elővigyázatra van szükség a külterületeken is, mert olvashatjuk, hogy az erdő, temető és kaszálóégek mindennaposak.

Legyen éber a hatóság is és tartassa be szigorúan a tűzrendészeti szabályokat.

Többek.

Ki ne ismerné azokat a kínokat, melyeket a gyakori székrekedés okoz? És milyen szívesen elkövetne az, a ki e bajban szenved, mindent, csak hogy szenvedéseitől biztosan szabaduljon. Erre nézve csak egy biztos mód ismeretes: szabályozni kell az emésztést! Ha ez sikerül, akkor a székrekedés és az azzal járó bajok: hányinger, vértolulás, szivdobogás stb. magától megszűnnek.

Az emésztés szabályozására a legkiméletesebben, legkellemesebben és legbiztosabban világhírű természetes **Ferencz József** keserűvizünk elmaradhatatlanul, mindenkor hat. E kitűnő tulajdonságai vívták ki az egész művelt világ legkitűnőbb szakteintélyeinek elismerését. Dr. Fehling tanár, titkos udvari tanácsos Stuttgartban, például a következőket írja róla: „A Ferencz József források vize az összes előttem ismert keserűvizet felülmúlja hatásos alkatrészekben. Az orvosi tekintélyektől megállapított rendkívüli sikeres voltát az én vegyi elemzésem is indokoltan találta.”

A ki makacs eldugulás ellen is egy ideig kipróbálta a valódi Ferencz József keserűvizet, sokkal könnyebben lehet el reggeli nélkül, mintsem a rendes adag „Ferencz József” vizet nélkülözni, mely az emberi test kiválasztó működésére csodaképpen hat. Az eredeti Ferencz József keserűviz palackjait, melyek legalább 4-szeri használatra elegendők, a jobb fűszerüzletekben és gyógytárakban árúsitják.

Főjegyzőválasztás. Püspökladányi főjegyzővé a héten Péterfy János ottani jegyző választott meg. A választást megfélebbezik.

Megzavart szerelmepár. A héten a Debreczenből Püspökladányba menő egyik személyvonaton egy szerelmepár utazott. A kalauz azonban megzavarta és előakarta állítani őket. Erre a férfi birokra kelt a kalauzzal, a szoknyanadrágban levő hölgy pedig ezalatt eltűnt.

Nábráczky István főszolgabíró a héten Borzékra utazott pár heti fürdői tartózkodásra

Különfélék.

Amerika elnevezésének eredete. Mindenki tudja, hogy a Columbus által felfedezett új világrészt Amerigo Vespucciról nevezték el Amerikának, de hogy hogyan történt ez, azt már kevesebben tudják. Ringmann és Waldseemüller saint-diéi (Franciaország) gimnáziumi tanárok voltak az elnevezés kezdeményezői és épp ennek az eseménynek évfordulóját ünnepelték a napokban Saint-Diében. Az ünnepélyen Lebrun francia gyarmatügyi miniszter, Bacon párisi amerikai nagykövét és számos küldöttség volt jelen és Abel Ferry, saint-diéi képviselő, az ünnepélyen elmondotta az elnevezés hiteltel történetét. A saint-diéi kollégium tanárai semmit sem tudtak Columbus nagy felfedező utjáról, amelyről különben még Spanyolországban is csak nagyon kevesen tudtak; ellenben annál többet foglalkoztak a portugál király felfedezéseivel. A portugál király hajóinak egyik kapitánya, Amerigo Vespucci, utjának leírását elküldte. II. René lotharingiai hercegnek, aki Raz utelitást viszont a saint-diéi tudós tanároknak küldte el. René herceg támogatásával a saint-diéi tanárok épp akkor kiadták Ptolemeus földrajzi művét és ebben megemlékeztek az ujonnan felfedezett világrészről is, amelynek nevét abban a hiszemben, hogy Amerigo Vespucci volt a felfedező, „Ameriká”-t proponálták. Ez a mű 1507. április 25-én jelent meg. Az új nevet azután Európa valamennyi kollégiuma elfogadta és 1511-ben az új világot már általánosan Amerika néven ismerték.

Kalászkok.

Összegyűjtötte: Zéró.

A szegénység elől nem futatsz olyan gyorsan, hogy utól ne érjen.

A gazdag és szegény közt gyakran az a különbség, hogy az előbbinek a szíve kemény, a keze lágy; az utóbbinak pedig szíve lágy, a keze kemény.

Csak az bukhat, aki másoknál magassabban áll.

A gazdag mindig okos, a szegény ritkán.

A társadalom tömörülés csak arra való, hogy az emberek közös erővel könnyebben ellefedhessék gyarlóságait.

Az élet a csalódások láncolata.

A virágnak a nap ad színt, az embernek a munka.

Balga, aki azért nevet hogy mulasson és nem azért, mert jól esik.

Közgazdaság.

— Több buzát kell termesztetni. —

Aligha van ma nagyobb ohaja a magyar gazdának mint az, hogy buza termését fokozza, mert a mai magas gabona árak rendkívül jó-

velmezővé teszik a buza termelését. Nagyobb területek bevetésével azonban aligha fokozhatja a gazda buzatermését, mert üres területek nincsenek, tehát nagyobb termésátlagot kell elérnie. Ezen nagyobb termésátlagot pedig első sorban is a talaj jobb megművelése által lehet elérni, s itt igazán szegre kell akasztani azt a régi elméletet, hogy a szántásnak göröngyösnek kell lenni, mert a göröngy megvédi a vetést a szél és hideg ellen.

A másik kelleke buza termésünk fokozásának a helyes és okszerű trágyázás; e tekintetben is nagyon sok hibát követnek el a magyar gazdák. Bő termést csak akkor várhatunk, ha elegendő kész tápláló anyag áll a növényzet rendelkezésére, ha a talaj nem szenved hiányt könnyen oldódó tápláló anyagokban. Ezt pedig a buzánál annyival is nehezebben lehet elérni, mert buza alá istálló trágyát tudvalevőleg nem is szabad alkalmazni, mert a frissen trágyázott földben a buza könnyen megdől, de még könnyen meg is gyomosodik.

A buzára rendszerint legjobb ha az előveteménye alá adjuk az istálló trágyát. Közvetlenül a buza elvetése előtt foszfor trágyát, könnyen oldható szuperfoszfátot adjunk, mert ez tartalmazza azon tápláló anyagot a foszfort a melyre a buzának legnagyobb szüksége van. Ezer és ezer tapasztalat bizonyítja, hogy egy métermázs szuperfoszfát a melynek ára 8—9 korona, átlagosan ugyancsak 1 métermázsra termés többletet eredményez.

Egyrészt az állandósulni látszó magas buza árak, másrészt az állatállományában beálló apadás nagyon is indokoltá teszi a szuperfoszfát alkalmazását, ellenkezőleg a talaj apadó foszforsav tartalma miatt a termés átlagok csökkenése már is észrevehető.

Az időjárás egyre fenyegetőbb, mert a hőség óriási, eső pedig nem akar lenni. A rettenetes hőség kezdi elperzselni az összes növényzetet.

A tengerik kezdenek elsülni a nagy szárazság miatt. Most már csak résztermés várható még az esetben is, ha hamarosan eső lesz.

A szőlők is érzik már a tartós szárazságot. A levelek lankadtak, a szemek kezdenek fonynadni. A szőlőkre egy nagy eső kellene.

A cséplés javában folyik az egész határon. A buza nagyon jól fizet. A 12—13 m. m. termések elég gyakoriak. Az átlagos termés 8—9 mázsa.

Piaczi árak.

Buza métermázsanként	—	—	20 kor.	60
Kétszeres	—	—	16	00
Rozs	—	—	15	00
Árpa	—	—	16	00
Tengeri	—	—	16	00

LÓHERÉJÍTŐ GÉPEK
EGYSZERŰEKÉTTŐS
TISZTÍTÓ SZERKEZETTEL 650% 1250%
DÖBZÉLESEGIG GŐZGÉP MOTOROS JÁRGÁNYOSHAJTÁSRÁ

SZAGADALMAZOTT
EGYESÍTETT
LÓHERÉJÉPLŐ
FEJTŐ-TISZTÍTÓ
GÉPEK

OLCSÓÁRAK
KÉNEVEZŐ FIZETÉS
FELTÉTELEK
ÁR-JEGYZÉKET
FELHÍVÁSRA
DÍJMENTESEN

SZÜCS ÖDÖN
— BUDAPEST —
VILÁGMEZŐ-UTCA 66.

Uj zsákköcsön raktár!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget hogy Veres Lajos az ócska **zsákokat** e adta, a mit Hajdusoboszlóról el is **szállítottak** és ugyan azon raktár helyiségében a **saját** nevemmel ellátott egészen **uj** zsákokat rendeztem be, a mit a tisztelt közönségnek köcsön használatra rendelkezésére bocsátok a egolcsóbb használati díj mellett.

Egyben ajánlok a tisztelt közönségnek a már beálló idényre valódi **Amerikai ekekapát** és a legjobb aczélból készült kézi **kapát**, kapa **nyelet**, kaszát teljes jótállással, házilag készített kaszanyelet **kóris**, **bükk** és **eperfából** és építkezéshez szükséges portland **czementet**, kátrányos **fedéllemezt**, kő **aszfaltlemezt**, **elszigetelőlemezt** és a tűzmentes és vihar álló **kolarit fedéllemezt**.

Főczélom a t. közönséget a legolcsóbb és legjobb áruakal kiszolgálni és a legpontosabb kiszolgálást adni. Ugy **rudvas**, **szekertengely** és mindenféle gazdasági **szerszámok** nagy választékban. A t. közönség b. párlfogását kérve.

Tisztelettel

Auspitz Sámuel.

Nagy Lajos hirdetési irodájából

Debreczen Csapó-utca 13.

Telefonszámok: Iroda: 335. Lakás: 762.

Akik itt Hajdusoboszlón házat akarnak venni! vegyék tudomásul, hogy az özvegy

Dr. Nagy Károlyné

urnó háza, mely a piac közvellen közelében, Kossuth-u

246. házsám alatt van, most minden elfogadható árért eladó!

Nagy udvar, magában foglal 3 szobás lakást nagy konyhával és kamarával, van továbbá faskamara, sertésól, külön baromfi udvar, konyhakert és virágoskert. A tulajdonos urnó Debreczenben lakik, Meszena-utca 4. szám alatt.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Városliget út 69.
Által a legújabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobílok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhercséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekető-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, repavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélékek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Aki gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerészről Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schaumann-féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

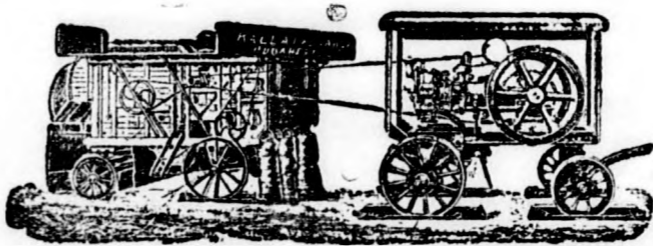
Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat** és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér.

Gyomorsó-pasztiák kényelmes s kellemes ugyanazon hatást teszik mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával á 10 gyomorsó pasztilával Kor. 1:50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétellel — **Schaumann** gyógyszerész Stockerau-ban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Magyarországi főraktár: dr. Egger L. és dr. Egger F gyógyszerertára Budapest.

„A köztudatba ment át”, hogy csakis Kállai LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28. sz.

szállítja

teljes jótállás mellett a leghírevesebb motorcséplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos híreves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Kovács Gyula

vaskereskedésében

DEBRECZEN, a Bika szálloda mellett

nagy választékban vannak:

Takarékkonyhák, Főzőedények, Épületvasalások, Gazdasági eszközök.

Nádasdi fedéllemezek.

Horgonyozott drótfonatok.

Tüskés kerítéshuzalok.

Amerikai mosógépek.

Egyensúly- és tizedes-mérlegek.

Szabadalmazott

kocsiülések.

Vaskályhák.

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára.

